

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Юридична деонтологія»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-093-218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=3093

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань про сутність і соціальне призначення правничої професії та юридичної діяльності, а також практичних навичок, що дають змогу самостійно організовувати й планувати професійну діяльність; ознайомлення студентів – майбутніх юристів з вимогами, що висуваються до представників юридичної професії, основними формами й видами юридичної діяльності; формування у них ціннісних орієнтирів і принципів, на яких ґрунтується професійна діяльність юриста.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 18 год., семінарські заняття 14 год., самостійна робота 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, історії держави і права України, історії держави і права зарубіжних країн, історії вчень про право і державу
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, у тому числі з використанням сучасних технологій і баз даних (ЗК-4); • уміння планувати та організувати професійну діяльність, зокрема раціонально розподіляти час (ЗК-5); • знання і розуміння предметної області, розуміння професії та її базових етичних стандартів, здатність діяти на їх основі (ЗК-6); • здатність до аналізу, контролю та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у професійному контексті (ЗК-9). 	<ul style="list-style-type: none"> • використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (ПРН-7); • самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН-8); • формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів (ПРН-4).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань (ФК-10); • здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК-11). 	<ul style="list-style-type: none"> • здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН-2); • надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН-16).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні положення юридичної деонтології та професійної діяльності юриста		
Тема 1. Юридична деонтологія як наука і навчальна дисципліна.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Написати есе на тему: «Історичні етапи розвитку юридичної деонтології та їх особливості». 2. Скласти порівняльну таблицю «Класифікація джерел вивчення юридичної деонтології», у якій здійснити розподіл джерел вивчення юридичної деонтології за відповідними критеріями. Зазначеним у таблиці джерелам вивчення юридичної деонтології надати стисло характеристику та навести відповідні приклади. 3. Проаналізувати та письмово пояснити сутність висловів: «Незнання закону не звільняє від відповідальності. А от знання нерідко звільняє» (С. Лец); «Свобода полягає у тому, щоб залежати тільки від законів» (Вольтер). 4. Сформувати перелік міжнародно-правових документів про деонтологічні стандарти юридичної професії.
Тема 2. Загальна	Відвідування лекції; обговорення	1. Оформивши у таблицю «Форми

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
характеристика юридичної діяльності.	теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	здійснення юридичної діяльності: порівняльний аналіз», порівняти освітню, наукову та практичну юридичну діяльність за визначеними критеріями. На підставі проведеного аналізу визначити спільні та відмінні риси. Розкрити особливості кожної із зазначених форм здійснення юридичної діяльності. 2. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Психологічні аспекти юридичної діяльності». 3. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Кадрова політика України у сфері професійної діяльності юриста». 4. Письмово визначити показники оцінки ефективності роботи юриста, здійснити їх характеристику.
Тема 3. Юридична освітня діяльність та підготовка юриста.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Скласти порівняльну таблицю «Система вищої юридичної освіти в Україні та за кордоном». 2. Підготувати реферативну доповідь на тему: «Роль академічної доброчесності в системі вищої освіти України». 3. Письмово розкрити сутність основних засад освіти в Україні. 4. Скласти схему «Структура системи вищої освіти в Україні». Письмово визначити та охарактеризувати складові компоненти системи вищої освіти.
Тема 4. Юридична наукова діяльність: загальна характеристика.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Письмово розкрити проблеми та перспективи розвитку юриспруденції в Україні. 2. Схематично зобразити систему юридичних наук. Письмово визначити місце юридичної науки в системі суспільних наук. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Роль науки та наукових досліджень у сучасному суспільстві». 4. Письмово охарактеризувати основні напрями науково-дослідницької діяльності студентів та їх завдання.
Тема 5. Юридична практична діяльність і професія юриста: сутність, зміст, призначення.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Письмово обґрунтувати та довести актуальність юридичної професії в умовах сьогодення. Розкрити суть соціального призначення правника в суспільстві та державі. 2. Письмово розкрити сутність конфліктності, інформативності, гласності та конфіденційності юридичної практичної діяльності. 3. Скласти схему «Структура юридичної практичної діяльності». Письмово визначити та охарактеризувати складові елементи структури юридичної практичної діяльності, розкрити їх зміст. 4. Зробити огляд професії юриста. Керуючись власним баченням, письмово охарактеризувати привілеї правничої

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		професії, визначити її складності та недоліки.
Тема 6. Професійна культура юриста: поняття, зміст та види.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Написати есе на тему: «Духовна культура – складова професійної культури юриста». 2. Заповнити таблицю «Професійна культура юриста» за зразком. 3. Письмово охарактеризувати механізм формування правової культури юриста. Схематично зобразити структуру правової культури юриста, розкрити сутність взаємозв'язків між її компонентами. 4. Письмово охарактеризувати роль, статус та особливості участі юриста у процедурі медіації. Зазначити алгоритм і порядок проведення медіації, визначити її етапи.
Тема 7. Професійно-правова відповідальність юриста.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмово охарактеризувати підстави та порядок притягнення юриста до дисциплінарної відповідальності. Скласти перелік нормативно-правових актів, які регулюють питання дисциплінарної відповідальності юристів-практиків. 2. Підготувати реферативну доповідь на тему: «Свобода морального вибору у професійній діяльності юриста». 3. Письмово охарактеризувати відповідальність працівників юридичної служби підприємства, установи або організації. Визначити види відповідальності працівників юридичної служби підприємства (установи, організації) та підстави її настання. 4. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Службовий етикет юриста».
Модуль 2. Види юридичної діяльності		
Тема 8. Адвокатська діяльність: загальна характеристика.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти схему «Структура системи адвокатського самоврядування в Україні». Письмово визначити органи адвокатського самоврядування в Україні, охарактеризувати їх функції. 2. Письмово охарактеризувати правові наслідки порушення адвокатської таємниці. Розкрити особливості професійно-правової відповідальності адвоката за порушення адвокатської таємниці. 3. Скласти порівняльну таблицю «Конфіденційність і адвокатська таємниця: співвідношення». Навести 2-3 приклади порушення адвокатом принципу конфіденційності та 2-3 приклади порушення адвокатом професійної таємниці. Письмово зазначити власну позицію щодо співвідношення конфіденційності та адвокатської таємниці. 4. Проаналізувати особливості адвокатської професії. Керуючись власним баченням, письмово визначити професійно значущі особисті якості, необхідні для адвоката.
Тема 9. Професійна	Відвідування лекції; тестування; виконання	1. Письмово розкрити особливості

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
діяльність нотаріуса.	завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>професійної діяльності нотаріуса.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Скласти професіограму нотаріуса. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Державні нотаріальні архіви». 4. Письмово зазначити алгоритм дій особи, яка має намір займатися приватною нотаріальною діяльністю. Розкрити сутність різниці між приватним і державним нотаріусом.
Тема 10. Загальна характеристика суддівської діяльності.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмово охарактеризувати порядок призначення на посаду судді. Визначити обмеження щодо зайняття цієї посади. 2. Скласти структурно-логічну схему «Судова система України». Письмово охарактеризувати ланки судової системи України. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Сутність правосуддя та судочинства». 4. Письмово зазначити алгоритм дій особи, яка має намір звернутися до суду із цивільним позовом.
Тема 11. Поняття, структура та зміст професійної діяльності юрисконсульта.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмово обґрунтувати, у чому полягає різниця між юристом і юрисконсультом. 2. Здійснити аналіз сучасного ринку юридичних послуг в Україні. Письмово визначити юридичні послуги, які сьогодні є найзатребуванішими. Охарактеризувати сучасні тенденції українського ринку юридичних послуг. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Особливості професійної діяльності юрисконсульта». 4. Письмово охарактеризувати алгоритм здійснення юридичного консультування. Розкрити психологічні аспекти надання фахівцем юридичних консультацій.
Тема 12. Прокурорська діяльність у системі юридичної діяльності.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти структурно-логічну схему «Система органів прокуратури України». Письмово охарактеризувати повноваження зазначених у схемі органів прокуратури України. 2. Скласти професіограму прокурора. 3. Сформувати перелік нормативно-правових актів, якими врегульована прокурорська діяльність. 4. Письмово охарактеризувати систему морально-етичних вимог до працівників органів прокуратури. Розкрити сутність і зміст відповідальності прокурора за порушення професійної етики.
Тема 13. Правоохоронна діяльність як окремий вид юридичної діяльності.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Особливості правоохоронної діяльності як окремого виду юридичної діяльності». 2. Схематично зобразити систему правоохоронних органів спеціального призначення. Письмово розкрити зміст функцій зазначених правоохоронних органів

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		спеціального призначення. 3. Письмово розкрити специфіку роботи слідчого, охарактеризувати його права та обов'язки. 4. Письмово зазначити та розкрити сутність характерних ознак правоохоронної діяльності. Визначити місце правоохоронних органів у системі державних органів України.

Інформаційні джерела

- Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) : навч. посіб. / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2008. – 495 с.
- Кацавець Р. С. Юридична деонтологія : навч. посіб. – Київ : Алерта, 2016. – 126 с.
- Молдаван А. В. Юридична деонтологія : навч. посібник / А. В. Молдаван, Л. С. Богдан. – Київ : Алерта, 2014. – 222 с.
- Скакун О. Ф. Юридична деонтологія : [підруч. для ВНЗ] / О. Ф. Скакун. – Харків : Еспада, 2008. – 390 с.
- Сливка С. С. Юридична деонтологія : підручник / С. С. Сливка. – Вид. 6-тє. – Київ : Атіка ; Харків : Право, 2015. – 296 с.
- Юридична деонтологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [А. Є. Шевченко та ін.]. – Донецьк : Юго-Восток, 2013. – 338 с.
- Юридична деонтологія : навч. посібник / М. М. Пендюра, О. В. Дручек; МВС України, НАВС. – Київ, 2015. – 304 с.
- Юридична деонтологія : навчальний посібник / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. – Харків : Харків юридичний, 2009. – 212 с.
- Юридична деонтологія : підручник / С. П. Погребняк, О. О. Уварова, Г. О. Христова та ін.; за заг. ред. О. В. Петришина. – Харків : Право, 2014. – 248 с.
- Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. / [Л. В. Радовецька, С. П. Ляковська, О. О. Тихомиров та ін.]. – Київ : видавничий дім «Кондор», 2019. – 296 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Юридична деонтологія : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
- Юридична деонтологія: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=3093>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (28 балів)	50
Модуль 2 (теми 8-13): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (32 бали)	50

Разом	100
-------	-----

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни